
Namen in het licht van politieke propaganda. (deel 1.)

Politieke omwentelingen hebben veelvuldig tot wisselingen geleid in de naamgeving. Een hele reeks ex-koloniën heeft inmiddels een andere naam om de onafhankelijkheid te benadrukken.

Soms werden nieuwe namen ook al vóór een omwenteling gebruikt of werd na een omwenteling juist expres de oude naam nog gebruikt. Zulk een propaganda is natuurlijk bij voorbaat omstreden. De Argentijnen noemen de Falkland-Eilanden (Brits) konsekwent 'Las Malvinas' om uit te drukken dat zij vinden dat ze bij Argentinië horen.

Ook het gebruik van een naam in een bepaalde taal geeft vaak uitdrukking aan politieke c.q. nationalistische gevoelens. Zelfs de indeling van landen in onze catalogi geeft daar uitdrukking aan. Zoekt u de zegels van afbeelding 6 uit Lotharingen maar eens op. Hebt u een Michel katalogus uit Duitsland? Dan moet u in het Duitsland deel zijn. Welis-

waar onder het hoofdstuk 'Duitse bezettingsuitgaven' maar niet geordend onder 'Frankrijk' doch zelfstandig onder 'Lotharingen'. Hebt u een franse Yvert? Dan staan ze in het 'Frankrijk'-deel onder het hoofdstuk 'Duitse bezetting'.

Wat de een propaganda vindt is iets wat de ander weer niet opvalt. Zo zou de net door u gelezen alinea in het oostblok onverwijld tot propaganda bestempeld worden. Duitsland bestaat niet; wel de Bondsrepubliek Duitsland en de DDR. Rondom 'breukvlakken' zijn er zo opvallende dingen te signaleren wat ik in dit artikel ook zal proberen te doen. De 'gewone' veranderingen van namen laat ik dan buiten beschouwing. Die zijn gemakkelijk te vinden in de catalogus of op een lijst in een postzegeltijdschrift.

Plaatsnamen.

Een dankbaar voorbeeld, maar er zullen er ongetwijfeld meer te vinden zijn, is de

Oostenrijks-Hongaarse monarchie van voor de eerste wereldoorlog. Dit rijk omvatte het huidige Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije en Hongarije maar ook delen van het huidige Polen, Jugoslavië, Roumenië, Italië en de Sovjet-Unie. Het kende dan ook acht talen maar alleen het Duits was officieel. Zo ook het taalgebruik op postaal gebied.

In het midden van de 18de eeuw leefde de strijd voor gelijke rechten, onder andere op taalgebied, sterk op. De revolutie van 1848 leek het een en ander dichterbij te brengen. Deze werd echter bloedig neergeslagen en een strenge centralistische politiek was het gevolg. Op taalgebied werd het Duits weer streng gehanteerd. Het duurde tot 1866 voordat hierin verandering kwam, na de verloren oorlog tegen de Pruisen. Hongarije kreeg een zelfstandige status in 1867 en dat moedigde ook andere delen aan in hun streven naar erkenning.

